

Na osnovu člana 21 stav 2 Zakona o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora („Službeni list CG“, broj 77/08), Vlada Crne Gore na sjednici od _____ 2025. godine, donijela je

**ODLUKU O OBJAVLJIVANJU
ODLUKE ZAJEDNIČKOG KOMITETA CENTRALNOEVROPSKOG SPORAZUMA
O SLOBODNOJ TRGOVINI**

br. 4/2024

**o prevenciji neopravdanog geoblokiranja
usvojena 9. oktobra 2024.**

Član 1

Objavljuje se Odluka Zajedničkog komiteta Centralnoevropskog Sporazuma o slobodnoj trgovini br. 4/2024 o prevenciji neopravdanog geoblokiranja, usvojena u Beogradu, 9. oktobra 2024.godine, u originalu na engleskom jeziku.

Član 2

Tekst Odluke iz člana 1 ove odluke, u originalu na engleskom i prevodu na crnogorski jezik glasi:

**DECISION OF THE JOINT COMMITTEE OF THE CENTRAL EUROPEAN FREE TRADE
AGREEMENT**

No. 4/2024

on the Prevention of Unjustified Geo-blocking

Adopted on 9 October 2024

Chapter I

General Provisions

Article 1

Objectives

1. With this Decision, the Parties commit to prevent unjustified geo-blocking and other forms of discrimination based, directly or indirectly, on the Party of which the customer is a natural person, or the customer's place of residence or place of establishment.
2. Therefore, this Decision seeks to harmonise the legal framework concerning the prevention of unjustified discriminatory practices in the Parties.

Article 2

Scope of the Decision

1. The provisions under this Decision shall not apply to purely internal situations, where all the relevant elements of the transaction are confined within one single Party.
2. This Decision shall not apply to:
 - a. non-economic services of general interest;
 - b. financial services;
 - c. electronic communications services and networks, and associated facilities and services;
 - d. services in the field of transport, including port services;
 - e. services of temporary work agencies;
 - f. healthcare services whether or not they are provided via healthcare facilities, and regardless of the ways in which they are organised and financed at Party level or whether they are public or private;
 - g. audiovisual services, including cinematographic services, whatever their mode of production, distribution and transmission, and radio broadcasting;
 - h. gambling activities which involve wagering a stake with pecuniary value in games of chance, including lotteries, gambling in casinos and betting transactions;
 - i. activities which are connected, even occasionally, with the exercise of official authority;
 - j. social services relating to social housing, childcare and support of families and persons permanently or temporarily in need which are provided by the Party, by providers mandated by the Party or by charities recognised as such by the Party;
 - k. private security services; and
 - l. services provided by notaries and bailiffs, who are appointed by an official act of a Party.
3. This Decision shall be without prejudice to and shall not apply to the field of taxation.
4. This Decision shall not affect rules applicable in the field of copyright and neighbouring rights.
5. This Decision shall only apply among the Parties.

Article 3

Definitions

1. For the purposes of this Decision, the following definitions shall apply:
 - (1) 'Party': a Party to the Central European Free Trade Agreement (CEFTA);
 - (2) 'electronically supplied services': services, which are delivered over the internet or an electronic network and the nature of which renders their supply essentially automated and involving minimal human intervention, and impossible to ensure in the absence of information technology;

- (3) 'interchange fee': a fee paid for each transaction directly or indirectly (i.e., through a third party) between the issuer and the acquirer involved in a card-based payment transaction. The net compensation or other agreed remuneration is considered to be part of the interchange fee; whereas:
- a. 'net compensation': the total net amount of payments, rebates or incentives received by an issuer from the payment card scheme, the acquirer or any other intermediary in relation to card-based payment transactions or related activities;
 - i. 'issuer': a payment service provider contracting to provide a payer with a payment instrument to initiate and process the payer's card-based payment transactions;
 - ii. 'acquirer': a payment service provider contracting with a payee to accept and process card-based payment transactions, which result in a transfer of funds to the payee;
 - iii. 'payment card scheme': a single set of rules, practices, standards and/or implementation guidelines for the execution of card-based payment transactions and which is separated from any infrastructure or payment system that supports its operation and includes any specific decision-making body, organisation, or entity accountable for the functioning of the scheme;
 - b. 'card-based payment transaction': a service based on a payment card scheme's infrastructure and business rules to make a payment transaction by means of any card, telecommunication, digital or information technology device or software if this results in a debit or a credit card transaction. Card-based payment transactions exclude transactions based on other kinds of payment services;
 - c. 'payment transaction': an act, initiated by the payer or on his behalf or by the payee, of placing, transferring, or withdrawing funds, irrespective of any underlying obligations between the payer and the payee; and:
 - i. 'payee': a natural or legal person, who is the intended recipient of funds that have been the subject of a payment transaction;
 - ii. 'payer': a natural or legal person, who holds a payment account and allows a payment order from that payment account, or, where there is no payment account, a natural or legal person, who gives a payment order;
 - iii. 'payment order': an instruction by a payer or payee to its payment service provider requesting the execution of a payment transaction;
- (4) 'payment brand': any material or digital name, term, sign, symbol, or combination thereof capable of denoting under which payment card scheme card-based payment transactions are carried out;
- (5) 'payment service':
- a. services enabling cash to be placed on a payment account, as well as all the operations required for operating a payment account;

- b. services enabling cash withdrawals from a payment account, as well as all the operations required for operating a payment account;
 - c. execution of payment transactions, including transfers of funds on a payment account with the user's payment service provider or with another payment service provider:
 - i. execution of direct debits, including one-off direct debits;
 - ii. execution of payment transactions through a payment card or a similar device;
 - iii. execution of credit transfers, including standing orders;
 - d. execution of payment transactions, where the funds are covered by a credit line for a payment service user:
 - i. execution of direct debits, including one-off direct debits;
 - ii. execution of payment transactions through a payment card or a similar device;
 - iii. execution of credit transfers, including standing orders;
 - e. issuing of payment instruments and/or acquiring of payment transactions;
 - f. money remittance;
 - g. payment initiation services;
 - h. account information services;
- (6) 'payment account': an account held in the name of one or more payment service users that is used for the execution of payment transactions;
- (7) 'payment instrument': any personalised device(s) and/or set of procedures agreed between the payment service user and the payment service provider and used in order to initiate a payment order;
- (8) 'direct debit': a payment service for debiting a payer's payment account, where a payment transaction is initiated by the payee on the basis of the consent given by the payer to the payee, to the payee's payment service provider or to the payer's own payment service provider;
- (9) 'credit transfer': a payment service for crediting a payee's payment account with a payment transaction or a series of payment transactions from a payer's payment account by the payment service provider which holds the payer's payment account, based on an instruction given by the payer;
- (10) 'consumer': any natural person of a Party, who is acting for purposes that are outside his or her trade, business, craft, or profession;
- (11) 'customer': a consumer who is a natural person of a Party, or has his or hers place of residence in a Party, or an undertaking, which has its place of establishment in a Party, and receives a service or purchases a good, or seeks to do so, within a Party, for the sole purpose of end use;
- (12) 'general conditions of access': all terms, conditions and other information, including net sale prices, regulating the access of customers to goods or services offered for sale by

a trader, which are set, applied, and made available to the public at large by or on behalf of the trader and which apply in the absence of an individually negotiated agreement between the trader and the customer;

- (13) 'goods': any tangible movable item, with the exception of items sold by way of execution or otherwise by authority of laws, regulations, and administrative provisions;
- (14) 'online interface': any software, including a website or a part thereof and applications, including mobile applications, operated by or on behalf of a trader, which serves to give customers access to the trader's goods or services with a view to engaging in a transaction with respect to those goods or services;
- (15) 'service': any self-employed economic activity, normally provided for remuneration, in so far as it is not governed by provisions relating to freedom of movement for goods, capital and persons; in particular: activities of an industrial character; activities of a commercial character; activities of craftsmen; and activities of the professions;
- (16) 'trader' means any natural person or any legal person, irrespective of whether privately or publicly owned, who is acting, including through any other person acting in the name or on behalf of the trader, for purposes relating to the trade, business, craft or profession of the trader.

Article 4

Non-discrimination Principle

1. Parties shall ensure that customers are not made subject to discriminatory requirements based on the Parties of which the customers are natural persons, or the customers' place of residence or place of establishment.
2. Parties shall ensure that the general conditions of access to goods or services, which are made available to the public at large by a trader, do not contain discriminatory provisions relating to the Party of which the customers are natural persons, or the customers' place of residence or place of establishment, but without precluding the possibility of providing for differences in the conditions of access where those differences are directly justified by objective criteria.

Chapter II

Special Provisions

Article 5

Access to Online Interfaces

1. Parties shall ensure that traders are prohibited from:
 - a. blocking or limiting a customer's access to the trader's online interface, through the use of technological measures or otherwise, for reasons related to the Party of which the customer is a natural person, or the customer's place of residence or place of establishment in a Party;

- b. redirecting a customer, for reasons related to the Party of which the customer is a natural person, or the customer's place of residence or place of establishment in a Party, to a version of the trader's online interface that is different from the online interface to which the customer initially sought access, by virtue of its layout, use of language or other characteristics that make it specific to customers, who are natural persons of a particular Party, or to customers with a particular place of residence or place of establishment in a Party, unless the customer has explicitly consented to such redirection.
2. Parties shall ensure that, in the event of redirection with the customer's explicit consent, the traders shall be obliged to keep the version of the trader's online interface to which the customer initially sought access easily accessible to that customer.
3. Parties shall take into consideration that the prohibitions under Paragraph 1 of this Article shall not apply where the blocking or limitation of access, or the redirection is necessary in order to ensure compliance with a requirement laid down in the laws, regulations, and administrative provisions of a Party in accordance with CEFTA, as well as any and all Joint Committee Decisions adopted and based on it, to which the trader's activities are subject.
4. In the instances under Paragraph 3, Parties undertake to oblige traders to provide a clear and specific explanation to customers regarding the reasons why the blocking or limitation of access, or the redirection is necessary in order to ensure such compliance. That explanation shall be given in the language of the online interface that the customer initially sought to access.

Article 6

Access to Goods or Services

1. Parties shall ensure that traders are prohibited from applying different general conditions of access to goods or services for reasons related to the Party of which the customer is a natural person, or the customer's place of residence or place of establishment in a Party, where the customer seeks to:
 - a. buy goods from a trader and either those goods are delivered to a location in a Party to which the trader offers delivery in the general conditions of access, or those goods are collected at a location agreed upon between the trader and the customer in a Party in which the trader offers such an option in the general conditions of access;
 - b. receive electronically supplied services from the trader, other than services the main feature of which is the provision of access to, and use of copyright protected works or other protected subject matter, including the selling of copyright protected works or protected subject matter in an intangible form;
 - c. receive services from a trader, other than electronically supplied services, in a physical location within the Party where the trader operates.
2. Parties shall ensure that the prohibitions under Paragraph 1 shall not prevent traders from offering general conditions of access, including net sale prices, which differ between Parties or within a Party and which are offered to customers on a specific territory or to specific groups of customers on a non-discriminatory basis.
3. Parties shall undertake to explicitly provide that mere compliance with the prohibitions under Paragraph 1 does not, in itself, mean that a trader is under an obligation to comply with non-

contractual legal requirements in a given Party relating to the respective goods and services of the Party of the customer or to inform customers about those requirements.

4. Parties shall ensure that the prohibitions under Paragraph 1, item "b", shall not apply to traders that are exempted from valued added tax (VAT) under the laws, regulations, and administrative provisions of the Party to which the trader's operation is subject.
5. Parties undertake to take into consideration that the prohibitions under Paragraph 1 shall not apply in so far as a specific provision laid down in the laws, regulations, and administrative provisions of a Party and in accordance with CEFTA, as well as any and all decisions made thereunder, to which the trader's activities are subject, prevents the trader from selling the goods or providing the services to certain customers or to customers in certain territories.
6. Parties undertake to take into consideration that, with respect to the sale of goods, the prohibitions under Paragraph 1 shall not prevent traders from applying different prices to customers in certain geographic markets in so far as they are required to do so under the laws, regulations, and administrative provisions of a Party and in accordance with CEFTA, as well as any and all agreements thereunder.

Article 7

Non-Discrimination for Reasons Related to Payment

1. Parties shall ensure that traders are prohibited from applying, within the range of means of payment accepted by the trader, for reasons related to the Party of which the customer is a natural person, or the customer's place of residence or place of establishment in a Party, the location of the payment account, the place of establishment of the payment service provider or the place of issue of the payment instrument in a Party, different conditions for a payment transaction, where:
 - a. the payment transaction is made through an electronic transaction by credit transfer, direct debit or a card-based payment instrument within the same payment brand and category;
 - b. authentication requirements as per the requirements of the laws, regulations, and administrative provisions of the Party to which the trader's operation is subject, including the relevant agreements with other Parties; and
 - c. the payment transactions are in a currency that the trader accepts.
2. Parties undertake to take into consideration that, where justified by objective reasons, the prohibition under Paragraph 1 shall not prevent the trader from withholding the delivery of the goods or the provision of the service, until the trader has received confirmation that the payment transaction has been properly initiated.
3. Parties shall ensure that the prohibition under Paragraph 1 shall not prevent the trader from requesting charges for the use of a card-based payment instrument for which interchange fees are not regulated under the laws, regulations, and administrative provisions of the Party to which the trader's operation is subject and as long as the Party's laws, regulations, and administrative provisions allow the trader to request such charges. Charges available for such a request shall not exceed the direct costs borne by the trader for the use of the payment instrument.

4. Parties shall ensure that the prohibition under Paragraph 1 shall not apply to situations where the payment transaction cannot be completed due to the absence of technical possibility, the lack of interoperability between payment systems, or any other objective technical or technological reason attributable to the particular payment systems, payment services, or payment instruments.

Article 8

Enforcement

Each of the Parties undertakes to:

- a. designate a body or bodies responsible for adequate and effective enforcement of this Decision;
- b. lay down rules setting out effective, proportionate, and dissuasive measures applicable to infringements of this Decision and to ensure that they are implemented.

Article 9

Assistance to Consumers

1. Each of the Parties undertakes to designate a body or bodies responsible for providing practical assistance to consumers in the case of a dispute between a consumer and a trader arising from the Decision.
2. The provision of practical assistance within the meaning of Paragraph 1 shall be interpreted as carrying out activities by a respective designated body or bodies within their already existing and established competences and functions pursuant to Party laws, regulations, and administrative provisions.

Article 10

Inter-Party Communication and Cooperation

1. Each of the Parties undertakes to:
 - a. communicate to the Subcommittee on Trade in Services the measures adopted to implement this Decision;
 - b. to cooperate with other Parties through the Contact Point for Services and otherwise with respect to the application of this Decision. More specifically, the Parties shall endeavour to, as quickly as possible, and in conformity with Party laws, regulations, and administrative provisions, provide the assistance and information requested by other Parties, including by appropriate electronic means;
 - c. Each Party shall ensure prompt response through the Contact Point for Services to all requests by another Party for specific information on any of its measures of general application in the field of consumer protection, including aspects related to this Decision;
 - d. to encourage the communication to the Subcommittee on Trade in Services of any significant administrative or judicial decisions taken within a Party regarding disputes relating to this Decision.
2. Parties shall ensure necessary resources for the application of this Decision.

Chapter III
Final Provisions

Article 11

Entry into force

The Decision will enter into force two years upon its adoption.

Adopted in Belgrade, on 9 October 2024 in the presence of representatives of all CEFTA Parties.

**ODLUKA ZAJEDNIČKOG KOMITETA CENTRALNOEVROPSKOG SPORAZUMA O
SLOBODNOJ TRGOVINI**

br. 4/2024

o prevenciji neopravdanog geoblokiranja

usvojena 9. oktobra 2024.

Poglavlje I

Opšte odredbe

Član 1

Ciljevi

1. Ovom odlukom Strane se obavezuju da će spriječiti neopravdano geoblokiranje i druge oblike diskriminacije na osnovu, direktno ili indirektno, u Strani čiji je korisnik fizička osoba, odnosno mjesta prebivališta ili poslovnog nastana korisnika.
2. Ova Odluka ima za cilj usklađivanje pravnog okvira u vezi sa sprečavanjem neopravdanih diskriminatornih praksi među Stranama.

Član 2

Opseg Odluke

1. Odredbe definisane ovom odlukom ne primjenjuju se isključivo na unutrašnju trgovinu, koja podrazumijeva da su svi relevantni elementi transakcije ograničeni na trgovinu unutar jedne Strane.
2. Ova Odluka se ne primjenjuje na:

- a. neprivredne usluge od opšteg interesa;
 - b. finansijske usluge;
 - c. elektronske komunikacione usluge i mreže, kao i prateću infrastrukturu i usluge;
 - d. usluge u području transporta, uključujući lučke usluge;
 - e. usluge agencija za privremeni rad;
 - f. zdravstvene usluge bez obzira na to pružaju li se putem zdravstvenih ustanova ili ne, te bez obzira na način na koji su organizovane i finansirane na nivou Strane, ili jesu li javne ili privatne;
 - g. audiovizuelne usluge, uključujući kinematografske usluge, bez obzira na njihov način proizvodnje, distribucije i prijenosa, te radijsko emitovanje ;
 - h. aktivnosti kockanja koje uključuju klađenje na ulog novčane vrijednosti u igrama na sreću, uključujući lutrije, kockanje u kockarnicama i transakcije klađenja;
 - i. aktivnosti koje su povezane, makar i povremeno, sa vršenjem službene vlasti;
 - j. socijalne usluge koje se odnose na socijalno stanovanje, brigu o djeci i podršku porodicama i osobama u trajnoj ili privremenoj potrebi koje pruža Strana, od pružatelja usluga koje je ovlastila Strana ili dobrotvorne organizacije koje kao takve priznaje Strana;
 - k. usluge privatnog osiguranja; i
 - l. usluge koje pružaju notari i sudski izvršitelji, koji su imenovani službenim aktom Strane.
3. Ova odluka ne dovodi u pitanje i ne primjenjuje se na područje oporezivanja.
4. Ova odluka ne utiče na pravila koja se primjenjuju u području autorskih i srodnih prava.
5. Ova se odluka primjenjuje samo među Stranama.

Član 3

Definicije

1. Za potrebe ove odluke primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) 'Strana': Strana Centralnoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini (CEFTA);
- (2) „elektronski isporučene usluge”: usluge koje se isporučuju putem interneta ili elektronske mreže, čija priroda podrazumijeva da se iste isporučuju uglavnom automatski, uz minimalnu ljudsku intervenciju, a koje je nemoguće osigurati u nedostatku informacione tehnologije;
- (3) „međubankovna naknada”: naknada koja se plaća za svaku transakciju direktno ili indirektno (tj. putem treće strane) između izdavaoca a i primaoca uključenih u platnu transakciju zasnovanu na kartici. Neto naknada ili druga dogovorena naknada smatra se dijelom međubankovne naknade; budući da:

- a. „neto naknada”: ukupni neto iznos plaćanja, rabata ili poticaja koje je izdavalac primio od kartične platne sheme, primalac ili bilo kojeg drugog posrednika u vezi s platnim transakcijama na osnovu kartica ili povezanim aktivnostima;
 - i. „izdavalac ”: pružalac platnih usluga koji s primaocem plaćanja ugovara da prihvata i obrađuje platne transakcije zasnovane na karticama, koje rezultiraju prenosom sredstava primaocu plaćanja;
 - ii. „primalac ”: pružalac platnih usluga koji s primaocem plaćanja ugovara da prihvati i obrađuje platne transakcije zasnovane na karticama, koje rezultiraju prenosom sredstava primaocu usluga;
 - iii. „kartična platna šema”: jedinstven skup pravila, praksi, standarda i/ili implementacionih smjernica za izvršenje platnih transakcija na osnovu kartica koji je odvojen od bilo koje infrastrukture ili platnog sistema koji podržava njegov rad i uključuje određeno tijelo koje donosi odluke, organizaciju ili subjekt odgovoran za funkcioniranje šeme;
 - b. „platna transakcija na osnovu kartice”: usluga koja se bazira na infrastrukturi i pravilima poslovanja kartične platne šeme za izvršavanje platne transakcije bilo kojom karticom, telekomunikacijskim, digitalnim ili informacijsko-tehnološkim uređajem ili softverom ako je time izvršena transakcija debitnom ili kreditnom karticom. Platne transakcije bazirane na karticama isključuju transakcije temeljene na drugim vrstama platnih usluga;
 - c. „platna transakcija”: radnja koju je pokrenuo platilac ili u njegovo ime ili primalac plaćanja, a koja se odnosi na polaganje, prenos ili povlačenje sredstava, bez obzira na bilo kakve osnovne obaveze između platioca i primaoca plaćanja; i:
 - i. „primalac plaćanja”: fizičko ili pravno lice koje je određeno kao primalac novčanih sredstava koja su predmet platne transakcije;
 - ii. „platilac ”: fizičko ili pravno lice koje ima račun za plaćanje i koje daje saglasnost za plaćanje sa tog računa za plaćanje ili, ako račun za plaćanje ne postoji, fizičko ili pravno lice koje daje nalog za plaćanje;
 - iii. „nalog za plaćanje”: instrukcija platioca ili primaoca svom pružaocu platnih usluga kojom se zahtijeva izvršenje platne transakcije;
- (4) „platni brend”: bilo koji materijalni ili digitalni naziv, izraz, znak, simbol ili njihova kombinacija koja može označiti pod kojom se kartičnom šemom sprovode platne transakcije zasnovane na karticama;
- (5) „usluga plaćanja”:
- a. usluge koje omogućavaju polaganje gotovine na račun za plaćanje, kao i sve poslove potrebne za vođenje računa za plaćanje;
 - b. usluge koje omogućavaju podizanja gotovine sa računa za plaćanje, kao i sve poslove potrebne za vođenje računa za plaćanje;
 - c. izvršenje platnih transakcija, uključujući prenos novčanih sredstava na račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga korisnika ili kod drugog pružaoca platnih usluga;

- i. izvršenje direktnih zaduženja, uključujući jednokratna direktna zaduženja;
 - ii. izvršenje platnih transakcija putem platne kartice ili sličnog uređaja;
 - iii. izvršenje kreditnih transfera, uključujući trajne naloge;
 - d. izvršenje platnih transakcija, pri čemu su sredstva pokrivena kreditnom linijom za korisnika platnih usluga:
 - i. izvršenje direktnih zaduženja, uključujući jednokratna direktna zaduženja;
 - ii. izvršenje platnih transakcija putem platne kartice ili sličnog uređaja;
 - iii. izvršenje kreditnih transfera, uključujući trajne naloge;
 - e. izdavanje instrumenata plaćanja i/ili prihvatanje platnih transakcija;
 - f. novčana pošiljka;
 - g. usluge iniciranja plaćanja;
 - h. usluge pružanja informacija o računu;
- (6) „račun za plaćanje”: račun koji se vodi na ime jednog ili više korisnika platnih usluga koji se koristi za izvršenje platnih transakcija;
- (7) „platni instrument”: svaki personalizovani uređaj(-i) i/ili skup postupaka dogovorenih između korisnika platnih usluga i pružaoca platnih usluga koji se koriste za iniciranje naloga za plaćanje;
- (8) „direktna zaduženja ”: usluga plaćanja za zaduženje platiočevog računa za plaćanje, pri čemu platnu transakciju inicira primalac plaćanja na osnovu saglasnosti koju je platilac dao primaocu plaćanja, primaocem pružaocu usluga platnog prometa ili ili platiočevom vlastitom pružaocu platnih usluga;
- (9) „kreditni transfer”: usluga plaćanja kojom se račun za plaćanje primaoca plaćanja odobrava za platnu transakciju ili niz platnih transakcija na teret platiočevog računa za plaćanje, od strane pružaoca platnih usluga kod kojeg se vodi platiočev račun za plaćanje, na osnovu instrukcije koju daje platilac ;
- (10) „potrošač”: svako fizičko lice Strane koja djeluje u svrhe koje su van okvira njene trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti;
- (11) „klijent”: potrošač koji je fizičko lice Strane ili u njoj ima boravište ili kompaniju sa sjedištem u Strani, a prima uslugu ili kupuje robu unutar Strane, ili to namjerava učiniti, sa isključivom svrhom krajnje upotrebe;
- (12) „opšti uslovi pristupa”: svi uslovi i druge informacije, uključujući neto prodajne cijene, kojima se reguliše pristup klijenata robi ili uslugama koje trgovac nudi na prodaju i koje je trgovac utvrdio, primijenio i učinio dostupnima široj javnosti ili je to učinjeno u njegovo ime, a primjenjuju se ako trgovac i klijent nisu individualno u pregovorima dogovorili sporazum.

- (13) „roba“: sve opipljive stvari, sa izuzetkom predmeta koji se prodaju putem izvršenja ili na drugi način na osnovu zakona, propisa i administrativnih odredbi;
- (14) „on-line interfejs“: bilo koji softver, uključujući internetske stranice ili neki njihov dio i aplikacije, uključujući mobilne aplikacije, kojima upravlja trgovac ili kojima se upravlja u njegovo ime, a kojim se klijentima omogućava pristup robi ili uslugama koje nudi trgovac radi uspostavljanja transakcije povezane sa tom robom ili tim uslugama;
- (15) „usluga“: svaka samostalna privredna djelatnost, koja se obično obavlja uz naknadu, u onoj mjeri u kojoj nije uređena odredbama koje se odnose na slobodu kretanja robe, kapitala i lica; posebno: djelatnosti industrijskog karaktera; djelatnosti komercijalnog karaktera; djelatnosti zanatstva; i aktivnosti samostalnih profesija;
- (16) „trgovac“ znači svako fizičko lice ili svako pravno lice, nezavisno od toga da je li u privatnom ili javnom vlasništvu, koja djeluje, uključujući i preko drugih osoba koje djeluju u njeno ime ili za njen račun, u svrhe povezane sa svojom trgovačkom, poslovnom, zanatskom ili profesionalnom djelatnošću.

Član 4

Načelo nediskriminacije

1. Strane će osigurati da klijenti ne podliježu diskriminatornim zahtjevima na osnovu Strana čiji su kupci fizička lica, ili mjesta prebivališta ili mjesta osnivanja klijenata.
2. Strane će osigurati da opšti uslovi pristupa robi ili uslugama koje trgovac stavlja na raspolaganje široj javnosti ne sadrže diskriminišuće odredbe koje se odnose na Stranu čiji su klijenti fizička lica ili mjesta prebivališta ili mjesta osnivanja klijenata, ali ne isključujući mogućnost predviđanja razlika u uslovima pristupa ako su te razlike direktno opravdane objektivnim kriterijumima.

Poglavlje II

Posebne odredbe

Član 5

Pristup „on-line“ interfejsu

1. Strane će osigurati da se trgovcima zabrani:
 - a. blokiranje ili ograničavanje pristupa klijentu „on-line“ interfejsu trgovca, upotrebom tehnoloških mjera ili na drugi način, iz razloga povezanih sa stranom u kojoj je kupac fizičko ili mjesto prebivališta ili mjesto osnivanja klijenata u Strani;
 - b. preusmjeravanje klijenta, iz razloga povezanih sa Stranom u kojoj je kupac fizičko lice, ili mjesto prebivališta ili mjesto osnivanja klijenata u Strani, na verziju „on-line“ interfejsa trgovca koje se razlikuje od „on-line“ interfejsa na koje je klijent inicijalno tražio pristup, uz pomoć grafičkog oblikovanja, upotrebe jezika ili drugih oznaka koje čine „on-line“ interfejs specifičnim za klijente, koji su fizička lica određene Strane, ili za klijente s određenim mjestom prebivališta ili sjedištem u Strani, osim ako kupac nije izričito pristao na takvo preusmjeravanje.

2. Strane će osigurati da, u slučaju preusmjeravanja uz izričitu suglasnost klijenta, trgovci budu dužni zadržati verziju trgovčevog „on-line“ interfejsa kojem je klijent inicijalno tražio pristup, iako dostupnim tom klijentu.
3. Strane će uzeti u obzir da se zabrane iz stava 1 ovog člana neće primjenjivati kada je blokiranje ili ograničenje pristupa ili preusmjeravanje potrebno kako bi se osigurala usklađenost sa zahtjevom utvrđenim zakonima, propisima i upravnim odredbama strane u skladu s CEFTA-om, kao i svim odlukama Zajedničkog komiteta donesenim i zasnovanim na njima, kojima podliježu djelatnosti trgovca.
4. U slučajevima iz stava 3, ovog člana Strane se obavezuju da će obavezati trgovce da kupcima daju jasno i konkretno objašnjenje o razlozima zašto je blokiranje ili ograničenje pristupa, odnosno preusmjeravanje potrebno kako bi se osigurala takva usklađenost. To se objašnjenje mora navesti na jeziku „on-line“ interfejsa kojem je kupac inicijalno želio pristupiti.

Član 6

Pristup robi ili uslugama

1. Strane će osigurati da trgovcima zabrane primjenu različitih opštih uslova pristupa robi ili uslugama zbog razloga povezanih sa Stranom u kojoj je klijent fizičko lice, mjesto prebivališta ili mjesto osnivanja klijenata u Strani, u slučajevima kada klijent želi:
 - a. kupiti robu od trgovca, a ta se roba ili dostavlja na lokaciju u Strani kojoj trgovac nudi dostavu u opštim uslovima pristupa, ili se ta roba preuzima na lokaciji dogovorenoj između trgovca i klijenta u Strani u kojoj trgovac nudi takvu mogućnost u opštim uslovima pristupa;
 - b. primiti elektronski isporučene usluge od trgovca, različite od usluga čija je glavna karakteristika omogućavanje pristupa i korišćenje dijela zaštićenih autorskim pravom ili drugih zaštićenih sadržaja, uključujući prodaju dijela zaštićenih autorskim pravom ili drugih zaštićenih sadržaja u nematerijalnom obliku;
 - c. primiti usluge od trgovca koje nisu elektronski isporučene usluge, na fizičkoj lokaciji unutar državnog područja Strane na kojem trgovac posluje.
2. Strane će osigurati da zabrane iz stava 1 ovog člana neće sprječavati trgovce da ponude opšte uslove pristupa, uključujući neto prodajne cijene, koji se razlikuju među Stranama ili unutar Strane, te se klijentima na određenom području ili posebnim grupama klijenata nude na nediskriminiranoj osnovi.
3. Strane se obavezuju da će izričito osigurati da sama usklađenost sa zabranom iz stava 1 ovog člana sama po sebi ne znači da je trgovac obavezan poštovati neugovorene nacionalne pravne zahtjeve Strane klijenta povezane sa dotičnom robom i uslugama ili informisati klijente o tim zahtjevima.
4. Strane će osigurati da se zabrane iz stava 1 ovog člana tačke „b“ ne primjenjuju na trgovce koji su izuzeti od plaćanja poreza na dodatnu vrijednost (PDV) prema zakonima, propisima i administrativnim odredbama Strane kojima podliježe poslovanje trgovca.
5. Strane se obavezuju da će uzeti u obzir da se zabrane iz stava 1 ovog člana ne primjenjuju ako je posebnim zakonima, propisima ili administrativnim odredbama Strane i u skladu s CEFTA-om, kao i svim odlukama koje proizlaze iz toga, a kojima podliježu aktivnosti

trgovca, trgovcu onemogućeno da prodaje robu ili pruža usluge određenim klijentima ili klijentima na određenim područjima.

6. Strane se obavezuju da će uzeti u obzir da, u pogledu prodaje robe, zabrane iz stava 1 ovog člana neće spriječiti trgovce da primjenjuju različite cijene za klijente na određenim geografskim tržištima u onoj mjeri u kojoj se to od njih zahtijeva prema zakonima, propisima, i administrativnim odredbama Strane i u skladu s CEFTA-om, kao i svim sporazumima koji proizlaze iz nje.

Član 7

Nediskriminacija zbog razloga povezanih sa plaćanjem

1. Strane će osigurati da je trgovcima zabranjeno primjenjivati, unutar raspona sredstava plaćanja koje trgovac prihvata, zbog razloga povezanosti sa Stranom u kojoj je kupac fizičko lice ili mjestom prebivališta klijenta ili njegovog sjedišta u Strani, lokacijom računa za plaćanje, mjestom sjedišta pružaoca platnih usluga ili mjestom izdavanja platnog instrumenta u Strani, različite uslove za platnu transakciju, ako:
 - a. je platna transakcija izvršena putem elektronske transakcije kreditnim transferom, direktnim zaduženjem ili platnim instrumentom na osnovu kartica unutar istog platnog brenda i kategorije;
 - b. su zahtjevi za autentifikaciju u skladu sa zahtjevima zakona, propisa i administrativnih odredbi Strane kojima podliježe poslovanje trgovca, uključujući relevantne sporazume s drugim Stranama; i
 - c. su platne transakcije u valuti koju trgovac prihvata.
2. Strane se obavezuju da će uzeti u obzir da se, ako je to opravdano objektivnim razlozima, zabranom iz stava 1 ovog člana trgovcu ne onemogućava da uskrati isporuku robe ili pružanje usluge dok trgovac ne primi potvrdu da je platna transakcija pravilno inicirana.
3. Strane će osigurati da se zabranom iz stava 1 ovog člana trgovcu ne onemogućava da zatraži naknadu za upotrebu platnog instrumenta na osnovu kartica za koji međubankovne naknade nisu regulisane zakonima, propisima i administrativnim odredbama Strane kojima podliježe poslovanje trgovca i sve dok zakoni, propisi i administrativne odredbe Strane dopuštaju trgovcu da zahtijeva takve naknade. Naknade dostupne za takav zahtjev ne smiju premašivati direktne troškove koje trgovac snosi za upotrebu platnog instrumenta.
4. Strane će osigurati da se zabrana iz stava 1 ovog člana ne primjenjuje na situacije u kojima se platna transakcija ne može izvršiti zbog nepostojanja tehničke mogućnosti, nedostatka interoperabilnosti između platnih sistema ili bilo kojeg drugog objektivnog tehničkog ili tehnološkog razloga koji se može pripisati određenom platnom sistemu, uslugama plaćanja ili platnim instrumentima.

Član 8

Izvršavanje

Svaka od Strana se obavezuje da:

- a. odredi tijelo ili tijela odgovorna za odgovarajuću i efikasnu implementaciju ove Odluke;
- b. utvrdi pravila kojima se utvrđuju efektivne, proporcionalne i odvraćajuće mjere koje se primjenjuju na kršenja ove odluke i obezbjeđuju njihovu implementaciju.

Član 9

Pomoć potrošačima

1. Svaka od Strana se obavezuje da će odrediti tijelo ili tijela nadležna za pružanje praktične pomoći potrošačima u slučaju spora između potrošača i trgovca koji proizlazi iz Odluke.
2. Pružanje praktične pomoći u smislu stava 1 ovog člana tumači se kao obavljanje aktivnosti od Strane odgovarajućeg imenovanog tijela il, odnosno imenovanih tijela unutar njihovih već postojećih i utvrđenih nadležnosti i funkcija u skladu sa zakonima, propisima i administrativnim odredbama Strane.

Član 10

Komunikacija i saradnja između Strana

1. Svaka od Strana se obavezuje da će:
 - a. obavijestiti Pododbor za trgovinu uslugama o mjerama donesenim za sprovođenje ove odluke;
 - b. sarađivati sa drugim Stranama preko kontakt-tačke za usluge i na druge načine u vezi s primjenom ove Odluke. Konkretno, Strane će nastojati, što je prije moguće, i u skladu sa zakonima, propisima i administrativnim odredbama Strana, pružiti pomoć i informacije koje zatraže druge Strane, uključujući odgovarajuća elektronska sredstva;
 - c. svaka će Strana osigurati brzi odgovor putem kontakt-tačke za usluge na sve zahtjeve druge Strane u vezi sa posebnim informacijama o bilo kojoj od njenih mjera opšte primjene u području zaštite potrošača, uključujući aspekte povezane sa ovom Odlukom;
 - d. da podstakne komunikaciju sa Pododborom za trgovinu uslugama o svim značajnim administrativnim ili sudskim odlukama donesenim unutar Strane u vezi sa sporovima koji se odnose na ovu Odluku.
2. Strane će osigurati potrebna sredstva za primjenu ove odluke.

Poglavlje III

Završne odredbe

Član 11

Stupanje na snagu

Odluka stupa na snagu dvije godine od dana donošenja.

Usvojeno u Beogradu, 9. oktobra 2024. u prisutnosti predstavnika svih CEFTA Strana.

Član 3

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore - Međunarodni ugovori“.

Broj: _____

Podgorica, _____ 2025. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik,

mr Milojko Spajić